

REFERAT

Referent

Kristina Bjerre
4693

.....
Mødetitel

Vandsynsrådsmøde

.....
Mødedato tid

Torsdag den 13. oktober 2022 kl. 16-18

.....
Mødested

Center for Miljø, Plan og Teknik, Dahlsvej 3, 4220 Korsør

.....
Deltagere

Jørgen Grüner, Nikolaj Bjørk, Kurt Jørgensen, Kai Jespersen, Benny Pedersen, Kenneth Klausen, Jens Henrik madsen, Frida Jønsson, Søren Højmark Nielsen, Jette Hallig, Bo Gabe, Jan Jørgensen, Sara Hussein Yassine, Sofie Astrup, Henrik Poulsen, Jannick Madsen, Ditte May.....

PKT 1: Velkomst v/ Jørgen Grüner

Vi ønsker ikke at holde hybridmøder, hvor nogen deltager online, da erfaringen er, at det ikke fungerer godt i praksis. Så lige nu holder vi fast i fysisk fremmøde ved deltagelse i vandsynsrådsmøder.

PKT 2: Håndtering af overflade- og spildevand i ny spildevandsplan v/ Sara Hussein Yassine

Siden den første miljøbeskyttelseslov i 1974 er der sket en udvikling af spildevandsplanerne. Ny tilgang til hvordan vi arbejder med planerne – planerne er blevet mere digitale og dynamiske. I den gældende spildevandsplan fra 2019 er der fokusområder. Fokusområderne er forsyningssikkerhed, vandmiljø og det åbne land, kloakering af landsbyer og kloakering af sommerhuse.

Overordnet set skal en spildevandsplan fastlægge rammerne for håndtering af spildevand i kommunen. Spildevandsplanen er det administrative og retlige grundlag for gennemførelse af tiltag indenfor spildevandsområdet. Forsyningsselskaberne må ikke anlægge ledningsnet i strid med planen og har forsyningspligt i de fastlagte forsyningsområder.

En spildevandsplan er en overordnet rammeplan, som inkluderer gældende kommuneplan og vandområdeplan. Spildevandsplanen må ikke stride imod disse planer.

Af særlige fokusområder i den nye plan nævnes; recipientbelastninger, miljøfremmede stoffer og klimatilpasning. Der er nedsat arbejdsgrupper for hvert fokusområde.

Spildevandsplanen er et værktøj med forpligtigelser. Stiller krav til byudvikling. Kommunen ønsker mere kortlægning og aktiv brug af robusthedsanalyser til identifikation af erosion og hydrauliske påvirkninger af vandløb. Der skal laves robusthedsanalyser for Vårby å, Bjerge Å, Seerdrup å, Harrested å og Lindes å.

I forhold til recipientbelastninger vil der være fokus på udledninger af tag- og overfladevand, reduktion af overløb og forbedret spildevandsrensning i det åbne land. Vi vil benytte BAT og Danva vejledning for våde regnvandsbassiner.

Vi har udfordringer med for store/tørre bassiner. Vi forventer at robusthedsanalysen kommer med anbefalinger og kortlægning af hvilke strækninger, der er mest påvirkede, så der kan indsættes tilpassede indsatser.

Jørgen Grüner spurgte ind til konkrete eksempler på områder, hvor håndteringen af spildevand er tænkt ind fra start, samt til finansiering af løsninger.

Vi er nødt til at håndtere spildevand på et overordnet og tidligere niveau – i forbindelse med kommuneplan-udarbejdelse. Forsyningen kan i visse tilfælde medfinansiere.

Jens Henrik Madsen: stor ros til at miljøfremmede stoffer tages med. Stadig skepsis i forhold til robusthedsanalyser.

Vi er blevet klogere på håndteringen af robusthedsanalyser. Vi vil se differentieret på vandløbene.

Der er lavet robusthedsanalyse for Skovse-Gudum å – og selv om analysen siger, at vandløbet kan tåle op til 5 l/s/ha, så er det ikke det vi vil belaste vandløbet med.

Kenneth Klausen: Der er et stort problem med vandet fra stop 39. Det ryger lige i Harrested å. Vandet skal bremses – ønsker ikke mere vand på markerne.

I forhold til miljøfremmede stoffer, som fx PFAS, lægemidler og pesticider, arbejder kommunen på, i samarbejde med forsyningen, at udbygge de store, eksisterende rensningsanlæg, så de kan håndtere flere miljøfremmede stoffer. Der vil blive udarbejdet en tidsplan for ombygningen af rensningsanlæggene.

I forhold til klimatilpasning og serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand, afventer vi et nyt, opdateret datagrundlag fra forsyningen. Datagrundlaget forventes først at være klar ultimo 2023. Fastsættelse af serviceniveau vil derfor blive ajourført som et tillæg til den nye spildevandsplan.

Arbejdet med den nye spildevandsplan forventes at forløbe fra juni 2022- juni 2023. Planen skal politisk behandles i fjerde kvartal i 2023. Vi vil sørge for løbende at orientere og høre udvalg og relevante interessenter, herunder vandsynsrådet.

Kurt Jørgensen: Hvor skal vandet fra det nye fængsel hen?

Der er behov for, at vi kigger på udviklingsområder og kigger på om man kan lave en samlet plan for håndtering af overfladevandet.

Kenneth Klausen: vådområderne harmonerer ikke nødvendigvis med kortgrundlag og virkeligheden. Vil gerne modtage vandet, men skal kompenseres for det.

Jens Henrik Madsen: kunne man ikke starte med at sætte en gravko i Harrested å?

Der er blevet arbejdet på Harrested sø-projektet. Projektet blev stoppet pga. lodsejermodstand. Kunne give god mening at håndtere problematikken, herunder fået stoppet sandet.

PKT 3: Status på DK2020 Klimaplan v/ Sofie Astrup

Klimatilpasning, særligt omkring nedbør, hænger stærk sammen med alt det der foregår i spildevandsplanen. Vi er i gang med at lave en klimatilpasningsplan.

Klima- og Miljøudvalget bemærkninger og prioriteringer i klimatilpasningsplanen: højvands sikring af by- og sommerhusområder, udtagning af lavbundsarealer, vurdering af nedbørens påvirkning af byer og vandløb.

Der er foretaget en ny fare- og risikokortlægning af kommunens største klimaudfordringer. Risikokortlægningen beregner den gennemsnitlige årlige udgift til skader forbundet med oversvømmelse fra hav, vandløb og nedbør. På baggrund af dette kan risikoen vurderes på tværs af oversvømmelsestypen. Skader handler om bygningskader, der er endnu ikke et modul, der kan beregne skader på landbrugsarealer.

Det er fortsat oversvømmelse fra havet, der udgør kommunens største risiko.

Risikokortlægningen for nedbør viser, at de nuværende afløbssystemer i Slagelse Kommune måske ikke i fremtiden vil kunne håndtere nedbør i et omfang, så der kun står vand på terræn hvert 5. år i separatkloakerede områder og hvert 10. år i fælleskloakerede områder. Nedbør er lokale problemer – og ikke større sammenhængende områder som ved havvand.

Der bliver lavet nye modeller for alle kloakerede områder i forbindelse med spildevandsplanen. På baggrund af de nye modeller undersøges det om serviceniveauet kan holdes og om der er mulighed for at hæve serviceniveauet.

Risikokortlægningen for vandløb viser, at der kun er risiko for skader på 14 bygninger – hvorimod 4000 ved havvand. Vi vil prioritere udtagning af lavbundsarealer, sørge for opdateret beredskabsplan og samarbejde med landbruget.

Benny Pedersen: har man taget højde for at vandstanden stiger?

Ja, klimaforandringerne og deraf øget vandstand er medregnet.

Benny Pedersen: SK Forsyning bør prioritere at få separatkloakeret.

Søren Højmark Nielsen: det er ikke sikkert at den tekniske løsning er separatkloakering. Det kan også være at fjerne bygninger, tilbageholde vandet og øget digitalisering.

Benny Pedersen: overløb bør opprioriteres og få styr på det.

Jan Jørgensen: det er ikke overløbene, der er årsagen til manglende fisk i Tude å.

Benny Pedersen: man har ikke fået indberettet alle overløb.

Jan Jørgensen: nogle regnvandsudløb er måske ikke indberettet/registreret korrekt i PULS, men det arbejder vi på.

Benny Pedersen: hvem kontrollerer indberetningen?

Jan Jørgensen: ønsker ikke at hænge til tørre for ikke at indberette, vi vil gøre det bedste for at leve op til det.

Søren Højmark Nielsen: de fleste spildevandsfolk har et miljøgen i sig. Branchen presser på for at få lov til rens så godt som muligt. Indtægtsramme for hvor langt vi kan gå.

Kenneth Klausen: et rensningsanlæg kan vel ikke rens alt – fx lægemidler?

Jan Jørgensen: vi kan forholdsvis billigt rens spildevandet til drikkevandskvalitet. For 3 kr. pr kubikmeter kan man rens til drikkevandskvalitet. Tude å skal fremadrettet have tilført rensset spildevand af drikkevandskvalitet.

Jens Henrik Madsen: hvorfor er der ikke noget ilt i vandet?

Jan Jørgensen: der er et stort iltforbrug i lagunen. Lagunen oprenses et par gange om året. Når vandet afleveres til Tude å er det iltet.

Benny Pedersen: hvorfor kan vi ikke rens vandet ordentligt, hvis det drejer sig 300 kr. om året pr familie?

Jørgen Grüner: vi har været i Folketinget og fremlægge lige præcis det. Der bør være fælles regler.

Søren Højmark Nielsen: der er også erhverv, der bruger meget vand. Arla renser fx ikke deres vand.

Jens Henrik Madsen: har været til vandsyn i dag i Næstved Kommune og kigge på 6 vandløb – 2 af dem var ulækre. Hvordan håndterer man nybyggeri i Korsør?

Nybyggeri i Korsør skal være sikret til 2 m over DVR90 – vi screener op til 3 meter.

PKT 4: Status på vedligeholdelsen v/Henrik Poulsen

Marts, april og maj har været meget tørre, når man sammenligner reference-værdier vs. 2022. Knastørre vandløb som følge. Det har gjort det svært at efterlade grøde. Stillestående vand, høje temperaturer, mange trådalger. Sumpplanterne vokser ud i vandløbene og der er få positive plantearter.

Vi er færdige med grødeskæringen – bortset fra enkelte manuelle strækninger omkring rørføringer mv.

Vi er i gang med vedligeholdelse af skikkelserne. 15 km vandløb skal have en skånsom oprensning. Der skal foretages vinterbeskæring.

Kenneth Klausen: træerne vælter ned i Seerdrup å.

Kai Jespersen: godt år til pincetten. Har I fået brugt den – den er effektiv.

Det bedste tidspunkt at bruge pincetten er slut juli-august – før planterne sender for meget energi ned i rødderne. Der skal lægges en fornuftig strategi. Vi kan ikke gøre det tidligt i alle vandløb.

Kai Jespersen: i vårby å har brug af pincetten været meget effektivt – fra motorvej til Hemmeshøj.

Jens Henrik Madsen: Næstved Kommune kom til at opmåle Skovholmrenden - har kommunen oprenset den?

Skovholmrenden indgår i oprensningstabellen. Terminen er slut oktober.

Kenneth Klausen: Sidste gang mødtes vandsynsrådet ved Seerdrup å. Der blev grødeskåret i 15 min, hvor der blevet skåret lidt. Det betød rigtig meget.

Henrik: en smal strømmende står for 80 pct af vandføringen.

Jette Hallig: vil man beholde en våd eng ved Skovsø-Gudum å, hvor der er sti på træpæle?

Det er en spændende vedligeholdelsesfri strækning. Dog ikke i forhold til oprensning, men åmændene har bare sparket sig igennem.

Jannick Madsen: vi har ingen interesse i at gøre det mindre vådt.

Jette Hallig: der trænger nok til at få taget nogle af elletræerne - agerfugle er ikke glade for dem.

PKT 5: Status på Tude å-projektet v/ Bo Gabe

Sidste år i november havde vi et lodsejermøde. Sidenhen har Hans Fink været ude hos en række lodsejere for at snakke om ulemper og kompensation. Kommunen skal sende breve ud med erstatningsforslag ud til lodsejerne.

Byrådet har besluttet at anlægsdelen udskydes til 2025. Men projektet beholdes. Der er afsat yderligere 5 mio. kr. af til prisstigninger.

I dag er kommet de sidste naturvurderinger. Forventning om at der snart ligger en reguleringsansøgning klar.

Der er mulighed for at gennemføre projektet ekspropriativt via taksationskommission.

Kurt Jørgensen: hvad gør man ved slusen under broen?

Der bliver ikke gjort noget ved den nu. Terrænet var så vådt, at der gik lang tid før der kunne sættes køer på græs. Så der er tabt foderenheder. Lodsejerne bliver erstattet. Ikke nødvendigvis 100 pct erstatning. Hæderlig erstatning, men heller ikke mere end det.

Kai Jespersen: Hvad sker der med slusen, hvis Tude å ikke bliver til noget?

Vi får ikke lov til at sætte en ny sluse op.

Kurt Jørgensen: Tude ås munding har svært ved at holde sig fri, efter at slusen er ophørt med at virke. Det var ikke problem førhen. Når slusen lukkede til ved højvande, stemmede der vand op – og når slusen åbnede igen kom der tilstrækkeligt flow, der kunne skylle sedimentet væk.

Kai Jespersen: projektet er nu udskudt 2-3 år - vi kan ikke leve med en sluse, der ikke virker.

Jørgen Grüner: projektet har mødt forskellige forhindringer. Nu er der behov for at bremse op på alle anlægsprojekter.

Kai Jespersen: vi er ikke modstander af projektet, men vi skal varetage landmændenes interesser.

Jens Henrik Madsen: er der ikke en billigere måde at lave slusen - det kan ikke koste så meget?

Den mest skrabe model koster 2-3 mio.

Jannick Madsen: tilsanding af munden har været et problem siden 40'erne. Frem til 2019 har vi forsøgt at reparere slusen – indtil det ikke gav mening længere.

Kai Jespersen: amtet bestemte, at der skulle laves hofde ved udmundingen, for at forhindre tilsandingen.

Kurt Jørgensen: vi er enige i, at de svingende nedbørsmængder er et problem. De seneste år har vi haft flere problemer. Tilsandingerne sker oftere.

Henrik Jørgensen: tilsandingen er ikke et nyt problem, men frekvensen kan meget vel have ændret sig, da der ikke er noget streamingpower i vandløbet.

Vi er i tæt dialog med sportsfisker og DTU Aqua. Ikke utænkeligt at vores afgang bliver påklaget. Arbejdet tæt sammen med parterne. Vi har brug for tilkendegivelse og det har vi fået.

Kurt Jørgensen: vi er nået frem til et projekt som vi kan nikke ja til.

Den påklage der kom, var noget andet end det, den blev hjemvist på. Det er uprøvet land.

Vi må erstatte det, der er brug for. Men som lodsejer må man også overveje hvad man vil fremadrettet med arealerne, da det nok ikke ændrer sig fremadrettet.

Kenneth Klausen: det er ikke bare gjort med de arealer lige omkring, hvis proppen gør at mine arealer bliver oversvømmet.

Hvis udfordringerne med oversvømmelsen har noget med kommunens vedligeholdelsesansvar at gøre, må i komme med et krav om erstatning.

PKT 6: Eventuelt

Jens Henrik Madsen: nu hvor der ikke skal arbejdes med Tude Å kan der vel arbejdes på nogle regulativer. Hvordan går det med det?

Bo Gabe: de første regulativer vil blive politisk fremlagt før nytår.

Jens Henrik Madsen: vi vil gerne se regulativerne før de sendes i høring.

Bo Gabe: vi kan aftale at sende udkastene til vandsynsrådet.

Jørgen Grüner: vi sætter status på regulativerne på næste vandsynsrådsmøde

Kai Jespersen: er der taget PFAS-prøver ved Tude å?

Ja, det er der.